

Wrocław, 11 lipca 2001 r.

WK.0913/337/K-35/01

Pan Stanisław Wachowiak
Wójt Gminy Świdnica

ul. Głowackiego 4
58-100 Świdnica

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu zakończyła w czerwcu br. kontrolę doraźną w zakresie udzielania zamówień publicznych. Ustalenia kontroli opisano w protokole, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Wójtowi 28 czerwca 2001 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono, że decyzja o przeznaczeniu środków na modernizację i remont świetlic (między innymi w Pankowie) podjęta została jeszcze w 1998 roku, a jej wyrazem było zaplanowanie kwoty 200 000 zł w projekcie budżetu na 1999 rok. W uchwale budżetowej na 1999 rok zaplanowano na remonty świetlic 250 000 zł. Na podstawie uchwały z 15 marca w sprawie zmiany budżetu, przeznaczono dla świetlicy w Pankowie 120 000 zł. Z kwoty tej wydatkowano 30 000 zł na opracowanie dokumentacji projektowej. Częścią tej dokumentacji był kosztorys inwestorski, zgodnie z którym koszt przedsięwzięcia wynieść miał 350 964,78 zł netto.

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia do pierwszego przetargu zapisano, że kwota, jaką w roku 1999 zamawiający może zapłacić wykonawcy wynosi 88 000 zł. Otwarcie ofert zgłoszonych do pierwszego przetargu miało miejsce 26 sierpnia 1999 roku. Przetarg został jednak unieważniony, ponieważ cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą zamawiający przeznaczył na finansowanie zamówienia. Podjęto czynności przygotowawcze do drugiego przetargu. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia zatwierdzona została 18 października. Zgodnie z tą specyfikacją, zamawiający przeznaczał w 1999 roku na zapłatę robót kwotę 15 000 zł.

Rada Gminy, uchwałą z 21 października 1999 roku w sprawie zmiany budżetu, zmniejszyła środki na remont świetlicy w Pankowie do kwoty 30 000 zł, to jest do wysokości wydatków poniesionych na opracowanie dokumentacji projektowej. Z protokołu z sesji RG wynika, że obcięcie w 1999 roku środków na to zadanie, nie było równoznaczne z odstąpieniem od jego realizacji (poniesione już zostały wydatki na projekt).

W tej sytuacji Zarząd Gminy 22 października 1999 roku zwrócił się o zamieszczenie ogłoszenia o przetargu w Biuletynie ZP. Przetarg przeprowadzono, umowę z wykonawcą podpisano 3 grudnia. Umową tą, zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, zatwierdzoną przed zdjęciem z budżetu środków na realizację zadania w 1999 roku, Gmina zobowiązana była zapłacić w 1999 roku wynagrodzenie za wykonane roboty do kwoty 15 000 zł. Jednak biorąc pod uwagę termin rozpoczęcia robót (siedem dni od oddania placu budowy), następnie konieczność dokonania odbioru części wyko-

nanych robót (gdyby takie zostały w 1999 roku wykonane), następnie czternastodniowy termin do zapłaty ewentualnie wystawionej faktury, mało prawdopodobne było dokonanie zapłaty jeszcze w 1999 roku za wykonane roboty (faktycznie pierwszej zapłaty dokonano w marcu 2000 roku, na podstawie faktury wystawionej w lutym).

Zawierając umowę Zarząd Gminy miał podstawy być przeświadczonym, że wolą Rady Gminy jest realizacja zadania, którego rozpoczęcie w 1999 roku wstrzymano ze względu na przejściowy brak środków. Środki na projekt zostały już wydatkowane i istniała podstawa zamieszczenia remontu i modernizacji świetlicy w projekcie budżetu na 2000 rok. Wola Rady Gminy, co do potrzeby realizacji zadania, została potwierdzona w budżecie uchwalonym na 2000 rok.

Z przeprowadzonego postępowania przetargowego nie wynika jednak, aby wybrana została przez komisję przetargową najkorzystniejsza oferta. Komisja miała w specyfikacji istotnych warunków zamówienia jasno określone zasady punktowania ofert jedynie przy stosowaniu kryterium ceny i tu punkty wyliczyła prawidłowo. Za warunki gwarancji powinny być przyznawane punkty na zasadzie proporcji (tak samo jak za cenę), jednak nie znajduje to potwierdzenia w ilości punktów przyznanych poszczególnym ofertom. Oferta z najkorzystniejszą ceną uzyskała za gwarancję o 0,79 punktu mniej niż powinna otrzymać – w sytuacji, gdy o wygraniu przetargu zdecydowało półtora punktu. Nie lepiej było z kryterium oceny technicznej. Poszczególni członkowie komisji różnie rozumieli zasady stosowania tego kryterium, niejasno sformułowanego w specyfikacji zatwierdzonej przez Zarząd Gminy. Odpowiedzialnym członkiem Zarządu za zamówienia publiczne jest, na podstawie § 15 Regulaminu Organizacyjnego, Sławomir Laskowski.

Podobne trudności z prawidłową oceną ofert stwierdzono także w postępowaniu przetargowym na budowę linii energetycznej – oświetlenia drogi powiatowej w Burkatowie, wygranym przez firmę Dariusza Pyki. W tym przypadku popełniono błędy przy obliczaniu punktów za termin wykonania i warunki gwarancji.

Ponadto, w trakcie kontroli stwierdzono między innymi następujące uchybienia i nieprawidłowości:

W dokumentacji remontu świetlicy w Pankowie nie było uzasadnienia do aneksowania w dniu 29 czerwca 2000 roku umowy w zakresie terminu i wynagrodzenia. Podstawą aneksu, zgodnie z umową, powinien być protokół konieczności sporządzony przez inspektora nadzoru. Zastępca Wójta, w swoim wyjaśnieniu (punkt 3 załącznika nr 11 do protokołu kontroli) stwierdził, że: „Zarząd będąc 2 lipca 2001 r. [powinno być: 2000 r.] na terenie budowy podjął decyzję o wymianie w starej części budynku starych okien na nowe okna PCV oraz wymianę parapetów. Również po rozbiórce ścian kolankowych okazało się, że w starej części budynku nie było wieńca. Podjęto decyzję o podpisaniu aneksu, który obejmował wzrost wartości oraz termin zadania”. Takiej argumentacji nie można jednak

uznać za zasadną, gdyż nieudokumentowana wizyta członków Zarządu Gminy na budowie, mająca miejsce cztery dni po podpisaniu aneksu nie może być uznana za jego podstawę. Aneks podpisali: Stanisław Wachowiak – Wójt, Sławomir Laskowski – Zastępca Wójta, Krystyna Posadzy – Skarbnik Gminy. W imieniu spółki „Pyka” aneks podpisał Roman Pyka – nie posiadający umocowania do jednoosobowego reprezentowania firmy.

Aneksem z 18 grudnia 2000 roku przesunięto wyznaczony na 30 listopada 2000 r. termin zakończenia budowy linii energetycznej – oświetlenia ulicznego drogi krajowej nr 5 w Pszennie - pomimo tego, że w umowie z 22 listopada 2000 roku postanowiono: „Termin nie ulega zmianie nawet w przypadku wystąpienia robót dodatkowych”. Godząc się na aneksowanie terminu zrezygnowano z zagwarantowanych umową kar za jego niedotrzymanie. Ze strony gminy aneks podpisali: S. Wachowiak – Wójt, S. Laskowski – Zastępca Wójta, K. Posadzy – Skarbnik Gminy.

Prowadzenie spraw związanych z zamówieniami publicznymi, przygotowanie dokumentacji inwestycji i remontów, a także nadzór, koordynowanie oraz odpowiedzialność za sprawy remontów bieżących i inwestycji powierzone zostało Zastępcy Wójta, który w chwili powołania go na to stanowisko prowadził działalność gospodarczą, ujętą w ewidencji gminy miejskiej Świdnica, w zakresie kierowania oraz nadzorowania robót budowlanych, powiernictwa inwestycyjnego i nadzoru inwestorskiego. Ustawa z 21 sierpnia 1997 roku o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. nr 106, poz. 679 ze zmianami), w art. 4 pkt 6 zakazuje członkom zarządów gmin prowadzenia działalności gospodarczej. Fakt zaprzestania działalności gospodarczej, zgodnie z art. 18 ustawy z 23 grudnia 1988 r. o działalności gospodarczej (Dz. U. nr 41, poz. 324 ze zm.), S. Laskowski zobowiązany był w terminie 14 dni zgłosić organowi ewidencyjnemu. Zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej nie zawiera jednak informacji o zaprzestaniu przez S. Laskowskiego jej prowadzenia, a w aktach osobowych Zastępcy Wójta brak było dokumentów o wykonywanej przez niego pracy przed podjęciem zatrudnienia w Urzędzie Gminy. Dopiero, gdy został zobowiązany na piśmie przez Pana Wójta do uzupełnienia dokumentów wymaganych do założenia akt osobowych, przedstawił zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej oraz uzyskane 26 czerwca 2001 roku zaświadczenie z Urzędu Skarbowego, z którego wynika, że w latach 1999-2000 nie uzyskał przychodów i nie osiągał dochodów z tytułu działalności gospodarczej. Przedstawił ponadto zaświadczenie z ZUS, potwierdzające „przedłożenie stosownych dokumentów o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej od 1 stycznia 1999 roku”.

Stwierdzono, że wykonanie remontu w pracowniach komputerowych w gimnazjach w Lutnii i Witoszowie zostało podzielone na roboty budowlane i roboty elektryczne. Oba rodzaje robót zlecono z wolnej ręki firmie Dariusza Pyki. Podziału zamówień przez Wójta i Zastępcę Wójta dokonano w warunkach krótkiego terminu przystosowania pomieszczeń do przyjęcia

sprzętu komputerowego, narzuconego przez Kuratorium Oświaty. Zastosowanie procedury przetargowej, ze względu na wymagane terminy, uniemożliwiłoby (jak wynika ze złożonych wyjaśnień) uzyskanie od Ogólnopolskiej Fundacji Edukacji Komputerowej akceptacji na wyposażenie wytypowanych szkół w sprzęt komputerowy.

Zakres prac wykonanych przez wybraną firmę spowodował uzyskanie akceptacji przedstawicieli Fundacji wizytującej szkoły w pierwszej dekadzie czerwca. Efektem było dostarczenie przez Fundację do pracowni po dziesięć zestawów sprzętu komputerowego, zainstalowanie go, zintegrowanie i uruchomienie.

Podając powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu - działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U . nr 85, poz. 428 ze zmianami) - wnosi o :

1. Stosowanie w postępowaniach przetargowych kryteriów oceny ofert, które przy udzielaniu konkretnych zamówień uwzględniają rzeczywiste wymogi zamawiającego i zapewniają dokonanie wyboru oferty najkorzystniejszej, zgodnie z jej definicją, zawartą w art. 2 pkt 8 ustawy o zamówieniach publicznych. Zasady punktacji poszczególnych kryteriów powinny być sprecyzowane jasno, w sposób zrozumiały dla wszystkich członków komisji, w celu wyeliminowania dowolności i uznaniowości ocen.
2. Przystępowanie do udzielania zamówień publicznych w sytuacji posiadania kompletnej dokumentacji, wynikającej z pełnego rozeznania co do zakresu oraz wartości robót - w celu wyeliminowania powszechnie stosowanej praktyki aneksowania terminów wykonania i wartości umów, gdy terminy i wartości zamówień były kryteriami oceny ofert zgłaszanych do przetargów organizowanych przez gminę.
3. Niedopuszczanie do modyfikowania treści umów zawartych z kontrahentami, którzy nie są przy podpisaniu aneksu właściwie reprezentowani.
4. Udzielanie zamówień publicznych zgodnie z zasadami ustalonymi w ustawie o zamówieniach publicznych oraz w trybie dopuszczonym przez ustawę, także ze względu na wartość zamówienia.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o działaniach podjętych w celu wykonania przedstawionych wniosków lub o przyczynach ich niewykonania.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani Teresa Mazurek
Przewodnicząca Rady Gminy w Świdnicy